

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/146/2021
Identifikačné číslo spisu:	1510213560
Dátum vydania rozhodnutia:	29.05.2023
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1510213560.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a členiek senátu Mgr. Renáty Gavalcovej a JUDr. Viery Petrikovej, v spore žalobcu Z. T., narodeného C., U., korešpondenčná adresa U., zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Martin Bránik, s. r. o., Levice, Mlynská 1, IČO: 50 412 132, proti žalovanej Z. T., narodenej C., U., zastúpenej advokátkou JUDr. Silviou Turcsányiovou, Trnava, Štefánikova 21/111, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 11C/44/2010, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18. decembra 2019 sp. zn. 15Co/63/2017, takto

rozhodol:

I. Dovolanie z a m i e t a .

II. Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 08. februára 2017 č. k. 11C/44/2010-477 určil, že z vecí, ktoré mali žalobca a žalovaná v bezpodielovom spoluvlastníctve, pripadá do výlučného vlastníctva žalobcu: a/ byt č. C. na X. p. bytového domu súp. č. XXXX na D. a spoluvlastnícky podiel 2771/678071 na spoločných častiach a zariadeniach domu, zapísaný na LV č. XXXX pre katastrálne územie W., vo všeobecnej hodnote 65.300 eur, b/ bytové zariadenie a vybavenie domácnosti tohto X-izbového bytu v celkovej hodnote 0 eur, určenej vzájomnou dohodou strán, c/ pozemok o výmere 789 m² v obci F. parc. č. 178/23 - orná pôda, zapísaný na LV č. XXXX pre katastrálne územie F., vo všeobecnej hodnote 28.700 eur. Z vecí, ktoré mali žalobca a žalovaná v bezpodielovom spoluvlastníctve, súd prvej inštancie určil, že pripadá do výlučného vlastníctva žalovanej: a/ byt č. XX na X. p. bytového domu súp. č. XXXX na W. spolu so spoluvlastníckym podielom 347/10000 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, zapísaných na LV č. XXXX pre katastrálne územie R., vo všeobecnej hodnote 137.000 eur, b/ bytové zariadenie a zariadenie domácnosti tohto X-izbového bytu v celkovej hodnote 0 eur, určenej vzájomnou dohodou strán, c/ zostatok na bežnom účte č. ú. XXXXXXXXXXXX/XXXX v Y., v sume 571,24 eur bez

povinnosti výplaty podielu žalobcovi. Ďalej uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie jeho podielu sumu 25.571,50 eur do 90 dní od právoplatnosti rozsudku. Obom stranám sporu uložil súd prvej inštancie povinnosť zaplatiť štátu na účet Okresného súdu Bratislava V súdny poplatok 6.930 eur, každá strana sporu vo výške 3.465 eur, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. V ďalšom súd prvej inštancie rozhodol o vrátení, prostredníctvom učtárne Okresného súdu Bratislava V, nespotrebovaných preddavkovaných trov dôkazov žalobcovi vo výške 213,50 eur, ako aj o ich vrátení žalovanej vo výške 213,50 eur. Žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania.

1.1. Súd prvej inštancie na základe zistení konštatoval, že žalobca sa domáhal vyporiadania zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov. V prejednávanej veci bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (BSM) zaniklo podľa § 148 ods. 1 Občianskeho zákonníka s rozvodom ich manželstva dňa 16.10.2008. O vyporiadaní BSM sa strany sporu nedohodli. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že do BSM patrí X-izbový byt č. XX v bytovom dome súp. č. XXXX na W. so spoluvlastníckym podielom 347/10000 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, nadobudnutý na základe zmluvy č. XXXXX/XX. o prevode vlastníctva bytu na člena bytového družstva z 05.05.1999, X-izbový byt č. C. v bytovom dome súp. č. XXXX na D. a spoluvlastnícky podiel 2771/678071 na spoločných častiach a zariadeniach domu, nadobudnutý na základe zmluvy o prevode bytu č. XXX/XXXX. z 26.10.2005, pozemok parc. č. 178/23 o výmere 789 m² - orná pôda v katastrálnom území F., nadobudnutý na základe kúpnej zmluvy z 23.11.2004. Majetkovú podstatu i vlastnícke vzťahy k predmetným nehnuteľnostiam mal súd preukázané výpisom z LV č. XXXX pre katastrálne územie R., LV č. XXXX pre katastrálne územie W., LV č. XXXX pre katastrálne územie F.. Iné nehnuteľnosti účastníci do BSM nenadobudli. Na určenie všeobecnej hodnoty nehnuteľností súd dňa 29.07.2014 nariadil znalecké dokazovanie. Analýzou polohy nehnuteľností, využiteľnosti nehnuteľností a prípadných rizík spojených s využívaním nehnuteľností znalec Ing. Daniel Cibula v posudku č. 97/2014 z 01.09.2014 určil polohou diferenciáciou všeobecnú hodnotu 4-izbového bytu v Petržalke v sume 118.843,04 eur, 1-izbového bytu v Trnávke v sume 56.023,41 eur a pozemku v Hornej Potôni v sume 15.874,68 eur, teda všeobecnú hodnotu stavieb a pozemku zaokrúhlene spolu v sume 191.000 eur. Po doplnení dokazovania o všeobecnej hodnote označených nehnuteľností súd ustálil hodnotu spoločného majetku, ktorý bolo potrebné vyporiadať, v sume 231.500 eur. Táto suma predstavuje súčet všeobecnej hodnoty 65.300 eur X-izbového bytu č. C. v bytovom dome na D. (posudok č. 8/2017 z 19.01.2007 - č. l. 423 v súdnom spise) + všeobecnej hodnoty 137.000 eur X-izbového bytu č. XX v bytovom dome na W. 137.000 eur (posudok č. 9/2017 z 19.01.2017 - č. l. 372 v súdnom spise) + všeobecnej hodnoty 28.700 eur pozemku parc. č. 178/23 o výmere 789 m² v F. (posudok č. 10/2017 z 19.01.2017 - č. l. 400 v súdnom spise). Všeobecná hodnota týchto nehnuteľností bola určená súdnym znalcom Ing. Petrom Jurigom, znalcom zapísaným v zozname znalcov Ministerstva spravodlivosti SR pre odbor stavebníctvo, odvetvie pozemné stavby, odhad hodnoty nehnuteľností s registrovaným ev. č. 911455. Posudky zadala a súdu predložila ako súkromné posudky žalovaná. Aj tieto posudky nehnuteľnosti oceňovali k 16.10.2008, t. j. ku dňu zániku BSM, ktorý dátum bol rozhodujúci na zistenie stavebnotechnického stavu oceňovaných nehnuteľností, avšak v cenových reláciách ku dňu 18.01.2017. Posudok Ing. Daniela Cibulu (č. l. 79 v súdnom spise), ktorého súdnoznaleckým úkonom poveril konajúci súd dňa 29.07.2014 ako aj posudky Ing. Petra Jurigu (č. l. 372 až 449 v súdnom spise) pri určovaní všeobecnej hodnoty nehnuteľností zohľadňoval stavebnotechnický stav oceňovaných nehnuteľností ku dňu zániku BSM. Všeobecnú hodnotu oceňovaných nehnuteľností určili podľa cenových relácií ku dňu vyhotovenia posudkov, t. j. k 27.08.2014 a 18.01.2017. Znalecky určená všeobecná hodnota nehnuteľností tak reflektuje ceny nehnuteľností ku dňu ich ohodnocovania. Obaja súdni znalci určovali hodnotu stavieb a pozemku na základe analýzy polohy nehnuteľností, využiteľnosti nehnuteľností a prípadných rizík spojených s využívaním nehnuteľností. Znalec Ing. Juriga upravil koeficient polohovej diferenciácie pri oceňovaní pozemku v súlade s metodikou tak, aby zohľadňoval aktuálny stav na lokálnom trhu s obdobnými nehnuteľnosťami so zvýšeným záujmom o kúpu pozemkov v danej lokalite, určenej na výstavbu rodinných domov. Okamih, keď došlo k zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov bol rozhodujúci pre určenie spoločného majetku. Pri zisťovaní ceny vecí, ktoré tvoria predmet bezpodielového spoluvlastníctva, súd vychádzal zo zásady, podľa ktorej pri vyporiadaní treba vychádzať z ceny, ktorú majú veci v čase vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva.

1.2. Do masy BSM patrí aj drobný hnuťelný majetok, tvoriaci zariadenie a vybavenie oboch vyššie označených bytov. Strany sporu zhodne považovali tento drobný hnuťelný majetok za amortizovaný s nulovou reálnou zostatkovou hodnotou, a pre účely majetkového vyporiadania ju zhodne považovali za cenu vzájomne dohodnutú bez potreby jej znaleckého určovania. Tento majetok súd prikázal do výlučného vlastníctva toho-ktorého účastníka s prihliadnutím na to, v koho držbe sa už od zániku BSM nachádza. Zo správ jednotlivých peňažných ústavov, ktoré si súd vyžiadal podľa § 128 Občianskeho súdneho poriadku na návrh žalovanej, súd ustálil peňažný majetok, ktorý patrí do masy BSM, v sume 571,24 eur. Ide o zostatok na peňažnom účte v Y. ku dňu 16.10.2008. Žalobca si k tomuto majetku neuplatňoval žiadne nároky a ani jeden z bývalých manželov nežiadal túto sumu zahrnúť do rozdeľovaného majetku. K požiadavke súdu o oznámenie výšky prvotného vkladu na tento účet ku dňu jeho zriadenia, t. j. ku dňu 17.08.1984, banka oznámila, že doklady o uskutočnených obchodoch uschováva päť rokov od ukončenia obchodu, preto informáciu presahujúcu toto obdobie nemohla poskytnúť. K ostatným skutočnostiam uvádzaným žalovanou v priebehu konania súd uviedol: Tvrdenia žalobcu, že žalovaná o všetkých ňou predložených účtoch jednoznačne vedela, že boli transparentne zriadené, pre žalovanú dostupné, informácie o všetkých týchto účtoch jej boli počas celého obdobia ich trvania k dispozícii, že ňou predložené účty neboli do rozvodu zatajované a skrývané, boli síce žalovanou popierané, ale účinne popreté podľa záveru súdu neboli. Už samotná skutočnosť, že sama súdu označila peňažné inštitúcie a čísla účtov osvedčuje, že tieto informácie mala k dispozícii. Aj pre súd je známou skutočnosťou, že začiatkom 90-tych rokov boli vklady na bankových účtoch úročené vysokou úrokovou sadzbou a jednotlivé banky sa predbiehali, ktorá poskytne vkladateľovi vyšší úrok. Vysoké úroky boli ponúkané najmä na termínovaných účtoch. Súd uveril tvrdeniam žalobcu, že označené účty v jednotlivých bankách, na ktoré manželka ukladala úspory, otvárali a rušili podľa toho, ktorá banka ponúkla v tom-ktorom období výhodnejší úrok. Išlo o legálny spôsob nakladania s finančnými prostriedkami. Tomuto tvrdeniu svedčí celá história bankových účtov vo vzťahu k ich zakladaniu a rušeniu, ktorú mal súd preukázanú nielen výpoveďou žalobcu, ale aj z písomných správ jednotlivých bánk, ktoré súd na návrh žalovanej vyžiadal. Žalobca tvrdil, že spoločné úspory deponované na označených bankových účtoch, boli použité na kúpu nehnuteľností tvoriacich spoločný majetok a na bežnú spotrebu alebo na náklady spojené s užívaním a udrzovaním majetku v BSM. Opak tohto tvrdenia nebol v konaní preukázaný. Výkonaným dokazovaním nebolo preukázané, že žalobca spoločné finančné prostriedky minul pre svoju osobnú potrebu a spotrebu. Z fotodokumentácie i záverov znalca z obhliadky, ktoré obsahuje znalecký posudok č. 97/2014 je zrejmé, že vybavenia bytov na W. i D. sú nadštandardné, byt na W. bol renovovaný vo vyššom štandarde, byt na D. bol nadobudnutý v stave tzv. holobytu, následne bol dovybavovaný tiež v nadštandarde, čo tiež konzumovalo finančné prostriedky nad rámec bežných výdajov domácnosti. Tiež svedkyňa W. R. vypovedala o životnej úrovni rodiny bývalých manželov ako nadštandardnej. Z dokazovania ďalej vyplynulo, že štvorčlenná rodina účastníkov trávila dovolenky aj v zahraničí, dcéry účastníkov študovali na súkromných školách, čo tiež konzumovalo finančné prostriedky nad rámec výdajov potrebných iba na režijné náklady oboch domácností a bežné životné potreby členov rodiny, teda na bežnú spotrebu alebo na náklady spojené s užívaním a udrzovaním majetku v BSM, zdrojom ktorých bol príjem manželov či už z podnikateľskej alebo závislej činnosti.

1.3. Skutočnosť, že žalovaná pred uzatvorením manželstva so žalobcom mala vlastný majetok - úspory v sume cca 60.000 Sk/1.992 eur, ostala čo do výšky síce iba v rovine jej tvrdení, podporené výpoveďou svedkyne R. iba v časti, že obe mali založené sporenie mladých. Toto skutkové tvrdenie žalobca nepopieral a uviedol, že ako základ spoločných finančných úspor na začiatku manželstva dostal aj on darom od rodičov H. a J. T. vkladnú knižku z roku 1989 a 1991 minimálne s takýmto objemom finančných prostriedkov, čo bol začiatok ich spoločného finančného kapitálu v sporení počas spoločného manželstva. Keďže neexistovala dôvodná pochybnosť o pravdivosti ich tvrdení, súd sa nezameral na dokazovanie zhodných skutočností tvrdených stranami sporu. Ak teda existovala skutočnosť, na ktorej sa obe strany sporu zhodli, súd nemusel a ani nemohol takúto skutočnosť dokazovať. Podľa ustanovenia § 151 ods. 1 CSP ak skutočnosť tvrdená jednou stranou sporu nie je spochybnená druhou stranou sporu, považuje sa táto skutočnosť za nespornú (fikcia nespornosti). Žalobca si nárok na úhradu toho, čo bolo vynaložené z jeho majetku na spoločný majetok neuplatňoval. Žalovaná si tento nárok uplatnila. Súd poznamenáva, že nárok na úhradu toho, čo bolo vynaložené z

oddeleného majetku na spoločný majetok je založený v okamihu, keď bol oddelený majetok jedného z manželov takto vynaložený a možno ho uplatniť aj po zániku bezpodielového spoluvlastníctva v súvislosti s jeho vyporiadaním. Žalovaná dostatočne nekonkretizovala kedy, v akej výške a na nadobudnutie akého majetku svoj oddelený majetok vynaložila. Vychádzajúc z jej všeobecného vyjadrenia, že úspory v sume cca 60.000 vtedy ešte Sk vynaložila na zariadenie, resp. vybavenie spoločného bytu, súd má za to, že prikázaním drobného majetku tvoriaceho vybavenie a zariadenie tohto bytu do jej výlučného vlastníctva, bol nárok na úhradu toho, čo vynaložila na spoločný majetok, uspokojený.

1.4. Súd nevykonával dôkaz lustráciou peňažných účtov tretích osôb označených žalovanou a lustráciou pohybu na týchto účtoch za obdobie od roku 1982 do 16.10.2008. Tento dôkaz mal slúžiť na preukázanie skutkového tvrdenia žalovanej, že žalobca si odkladal peniaze pomimo. V kontexte s dôkazmi poskytnutými bankovými inštitúciami na žiadosť súdu, ktoré osvedčili, aké bankové účty a bankové produkty žalobcovi v tomto období viedli a poskytli ako aj dôkazmi o tom, ako účastníci hospodárili so spoločnými prostriedkami, dôkaz lustráciou bankových účtov iných osôb ako účastníkov konania súd považoval v tejto právnej veci za právne bezvýznamný. Aké bankové produkty boli žalobcovi poskytnuté a aké účty mu boli v jednotlivých bankách vedené do 16.10.2008, mal súd preukázané správami týchto bankových inštitúcií, ktorými vykonal na pojednávaní dokazovanie. Lustrovať v tejto právnej veci bankové účty a bankové operácie na týchto účtoch iných osôb ako účastníkov konania súd považoval za nepripustné. Navyše, banka doklady o zisťovaní vlastníctva prostriedkov použitých klientom na vykonanie obchodu, zmluvy a iné doklady o uskutočnených obchodoch uschováva päť rokov od ukončenia obchodu, takže dôkaz po uplynutí tejto lehoty ani nie je možné zabezpečiť. S prihliadnutím na vyššie citované zákonné ustanovenia bolo potrebné zo skutkových zistení vyvodiť, že do masy BSM patria všetky veci uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

1.5. Pre určenie, ktoré konkrétne veci majú byť každému z manželov pridelené, zákon výslovne neustanovuje žiadne hľadiská. Určujúcim je zásadne účelné využitie vecí. V zmysle § 216 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) súd môže prekročiť v prejednávanej právnej veci návrhy účastníkov pokiaľ ide o cenu a to, ako ich vyporiada z kvalitatívneho hľadiska, teda ako veci rozdelí, ktorému z manželov ich prikáže, prípadne prikáže jednému z nich s povinnosťou vyplatiť finančnú sumu na vyrovnanie podielu druhému manželovi. Vychádzajúc z uvedeného súd vykonal vyporiadanie z kvalitatívneho hľadiska tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Pri prikázaní 4-izbového bytu do vlastníctva žalovanej súd zohľadnil, že vo vyporiadavanej nehnuteľnosti žalovaná nepretržite býva, sama hradí náklady spojené s jeho užívaním, o byt sa reálne stará. Žalovaná je podľa preukazu č. XXXXXX občanom s ťažkým zdravotným postihnutím, byt má bezbariérovu prispôbenú svojmu zdravotnému stavu. Súd akceptoval aj ďalšie ňou uvádzané dôvody, pre ktorý chce naďalej predmetný byt užívať, a to dostupnosť k lekárom a do rehabilitačného zariadenia v neďalekom zdravotnom stredisku, ľahká dostupnosť obchodov, to všetko bez použitia MHD. V tomto byte má navyše registrované miesto podnikania s prideleným IČO: XX XX XXXX (po nahliadnutí do živnostenského registra súd zistil, že žalovaná ako podnikateľský subjekt má od 01.12.2015 do 01.12.2018 pozastavenú živnosť), na zveľadenie bytu použila úspory z vlastných finančných prostriedkov, ktoré nadobudla ešte pred uzatvorením manželstva so žalobcom. Z predmetného bytu žalobca odišiel. Súd nemal pochybnosti, že žalovaná môže zabezpečiť jeho riadnu prevádzku aj v budúcnosti. Pri vyporiadaní nebolo potrebné prihliadať na záujem detí strán sporu, ktoré sú už plnoleté. Pri prikázaní drobného hnutel'ného majetku tvoriaceho zariadenie a vybavenie bytov súd vychádzal zo zhodného návrhu účastníkov a účelnosti jeho využitia. Aj keď zostatková hodnota tohto majetku je s ohľadom na jeho amortizáciu podľa dohody strán nulová, v prikázanom byte má naďalej svoje uplatnenie vzhľadom na svoju úžitkovú hodnotu a ani čo do rozsahu podľa názoru súdu nezvýhodňuje žiadnu zo strán sporu. Zostatok na bežnom účte č. XXXXXXXXXX/XXXX, založenom 17.08.1984, ktorého spolumahiteľom bola od 25.07.2005 žalovaná, súd prikázal na návrh žalobcu do výlučného vlastníctva žalovanej bez povinnosti výplaty vyrovnávacieho podielu žalobcovi, keďže od odchodu žalobcu zo spoločnej domácnosti s účtom disponovala výlučne žalovaná a žalobca si nárok na podiel z tohto majetku neuplatňoval, nežiadal. Z histórie tohto účtu, predloženého žalovanou za obdobie roku 2004 (č. l. 344 - 366 v súdnom spise), je zjavné, že peniaze z účtu boli vyberané z bankomatu oboma manželmi počas trvania manželstva a jednotlivými účtovnými

transakciami na tomto účte bolo preukázané financovanie nákupov, podľa výšky zaplatených súm aj iných ako len bežných potrieb domácnosti. Žalovaná ďalej predložila sumár príjmov a výdavkov od roku 1997 do 16.10.2008 vyplývajúcich z tohto spoločného účtu, prehľad výberov z účtu kartou žalobcom za roky 1998 - 2007, výberov hotovosti za roky 1998, 2002 - 2005 a prevodov na osobný poisťný účet dcéry X. za rok 2006 a 2007, rozpis nájomného a preddavkov do FOaÚ a do fondu prevádzky, týkajúci sa bytu na W. za roky 2006 až 2016 (č. l. 300, 304 v súdnom spise) a za roky 2007 - 2017 (č. l. 368 v súdnom spise), mesačný sumár výberov kartou žalobcom v roku 2004 (č. l. 370 a 371 v súdnom spise), výpisy zo sporožirového účtu č. XXXXXXXXXX/XXXX za rok 2004 a prehľad o platení životných poisťiek na životné poistenie žalobcu, žalovanej, dcéry X. a dcéry J., všetko za obdobie od 25.03.1993 do 30.03.2016, doplnené rôznymi ďalšími dokladmi (rukou písané lístočky, rôzne pokladničné doklady, zmluvy), význam ktorých v kontexte s predmetom konania žalovaná zrozumiteľne nevysvetlila, a význam ktorých sa nepodarilo zistiť ani súdu. Spoločným znakom predložených listín bolo iba to, že podľa dátumu sa týkali niektorých rokov počas trvania manželstva účastníkov. Súd poznamenáva, že narábanie so spoločnými financiami, na ktoré žalovaná v tomto konaní poukazovala a predmetnými listinami osvedčovala, sa týkali obdobia trvania bezpodielového majetkového spoločenstva účastníkov. Pokiaľ pri hospodárení so spoločnou vecou počas trvania manželstva vznikli medzi manželmi nezhody, dotknutý manžel sa mohol domáhať ochrany súdnou cestou. V tomto konaní ani jeden z bývalých manželov netvrdil nezhody pri hospodárení so spoločnými financiami počas manželstva, takáto skutočnosť nevyplyvala ani z rozvodového spisu tunajšieho súdu sp. zn. 7C/179/2007 a to napriek tomu, že žalovaná určité nedorozumenia v oblasti finančného hospodárenia v rodine vnímala.

1.6. V konaní nebolo preukázané, že peniaze, ktoré tvorili spoločný majetok manželov, boli použité na osobný majetok niektorého z nich, nebolo ani preukázané, že by žalobca pri výbere peňazí konal s úmyslom použiť tieto len pre vlastnú potrebu. Súd poznamenáva, že pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva sa nemožno domáhať náhrady toho, čo bolo vynaložené na zadováženie vecí, ktoré slúžia, resp. slúžili bežnej osobnej potrebe jedného z manželov. Za trvania manželstva účastníkov v súvislosti s existenciou BSM vznikol manželom spoločný úverový dlh. Tento bol do 16.10.2008 splácaný zo spoločných prostriedkov a jeho zostatok v sume 8.143,29 eur zaplatil žalobca už ako rozvedený a zo svojich prostriedkov. Ostalo medzi sporovými stranami nesporné, že úver bol zdrojom pre nadobudnutie majetku do bezpodielového spoluvlastníctva. Na toto pasívum súd pri rozhodovaní o nároku uplatnenom žalobou prihliadal napriek tomu, že pohľadávky a dlhy nie sú predmetom vlastníctva, teda ani BSM. V zmysle § 853 Občianskeho zákonníka na túto nesplatenú časť dlhu prihliadal obdobne podľa zásad uvedených v § 149 a § 150 Občianskeho zákonníka. Spoločný dlh v uvedenej výške existoval v dobe zániku BSM, dlh zanikol splnením, ku dňu vyhlásenia rozsudku neexistoval. Vyporiadanie sa zásadne vykonáva podľa stavu existujúceho v čase zániku BSM. Vyporiadať (prikázaním tomu-ktorému účastníkovi rozsudkom súdu) je možné len veci k času rozhodovania súdu existujúce, do BSM patriace a v ňom sa i naďalej nachádzajúce. Rozdelenie vecí medzi účastníkov tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, súd považoval za účelné a vhodné s prihliadnutím na všetky okolnosti, ktoré v konaní vyšli najavo. Pri rozdeľovaní spoločného majetku súd prihliadal, aby každý z bývalých manželov dostal časť vecí tvoriacich spoločný majetok, aby čiastka predstavujúca finančné vyrovnanie podielov bola čo najmenšia, aby veci boli prikázané tomu z manželov, ktorý ich mal naposledy v užívaní, a u ktorého došlo k ich amortizácii. Pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké.

1.7. V prejednávanej veci súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali, aby sa súd pri vyporiadaní odchýlil od zásady rovnosti podielov účastníkov na spoločnom majetku. Žalovaná disparitu podielov navrhovala a svoj návrh odôvodňovala tým, že žalobca si už počas manželstva svoj podiel vyčerpал. Žiadne iné relevantné okolnosti pre svoje zvýhodnenie oproti žalobcovi neuviedla. Výšku podielu môže ovplyvniť napr. alkoholizmus a požívanie drog jedným z manželov, výkon trestu odňatia slobody, bezdôvodné opúšťanie spoločnej domácnosti, ľahkomyselné preberanie záväzkov, súd však v tomto konaní také skutočnosti na strane žiadneho z bývalých manželov nezistil. Pokiaľ disparita podielov mala zohľadňovať žalovanou vnesený vlastný majetok, v tomto smere nemožno považovať za relevantné, čím a v akej výške každý z manželov prispel na obstaranie spoločného majetku zo svojho

oddeleného majetku. Ustanovenie § 150 Občianskeho zákonníka rieši takú situáciu právom manžela požadovať, aby mu bolo nahradené, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok. Určenie nerovnosti vo veľkosti podielov manželov po zániku ich BSM je odlišným právnym inštitútom než je určenie sumy, ktorá by mala byť nahradená zo spoločného majetku manželov, a výška ktorej sa potom premietne do sumy určenej na záverečné vyrovnanie medzi manželmi. Cenu všetkých vecí v bezpodielovom spoluvlastníctve (BSM) tvorí suma 231.000 eur. Bolo potrebné vziať do úvahy, že žalobca zaplatil na spoločný dlh manželov po zániku BSM sumu 8.143 eur zo svojich prostriedkov. Každý z účastníkov by mal dostať majetok v hodnote 115.500 eur. Žalobcovi boli prikázané nehnuteľnosti v hodnote 94.000 eur, žalovanej v sume 137.000 eur. Žalovaná by mala zaplatiť na vyrovnanie podielu sumu 21.500 eur. Keďže žalobca zaplatil na spoločný dlh manželov 8.143 eur, o 1/2 z tejto sumy, t. j. o sumu 4.071,50 eur bolo potrebné sumu na vyrovnanie podielu zvýšiť. Vyrovňavací podiel tak predstavuje sumu 25.571,50 eur, ktorú musí žalovaná zaplatiť žalobcovi, aby podiely oboch na spoločnom majetku boli rovnaké.

1.8. Určitá disparita podielov môže byť zrejma z výrokovej vety tohto rozsudku, ktorým súd prikázal žalovanej zostatok na účte bez toho, aby ju zaviazal povinnosťou finančne sa so žalobcom o tomto zostatku vypořiadat'. Súd pri vypořiadaní tejto zložky majetku vychádzal zo stavu existujúceho v čase zániku BSM, ktorý mal osvedčený potvrdením Slovenskej sporiteľne, a. s. a z návrhu žalobcu, ktorý premietol do svojho rozhodnutia. Je nepochybné, že v období medzi zánikom BSM a jeho vypořiadaním došlo k dispozíciám zo strany oboch účastníkov s niektorými vecami patriacimi do tohto majetku. Konajúci súd tieto, prípadne veci u ktorých bolo sporné, u ktorého z účastníkov sa nachádzajú, do masy BSM nezahrnul. Masu BSM potom ustálil vo svojom výroku (bod I.) v hodnotách podľa znaleckého dokazovania (nehnuteľný majetok) a dohody strán sporu (drobný hnutelný majetok). Na iné hodnoty (pasíva, výška ktorých vyplývala z potvrdenia príslušnej bankovej inštitúcie) prihliadal v rámci tzv. širšieho vypořiadania. Súd považuje za potrebné uviesť, že žalobcom deklarovanú solventnosť v súvislosti s povinnosťou vyplatenia podielu druhému účastníkovi nepovažoval za prioritnú okolnosť rozhodujúcu pre prikázanie 4-izbového bytu do jeho výlučného vlastníctva, preto návrhu žalobcu na rozdelenie majetku v tomto smere nevyhovel. Predmet bezpodielového spoluvlastníctva je vymedzený v ustanovení § 143 Občianskeho zákonníka. Konanie o vypořiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov je konanie o vzťahu, ktorého spôsob vypořiadania je ustanovený právnym predpisom, § 150 Občianskeho zákonníka, ktorý má kogentnú povahu. To znamená, že súd sa od tejto úpravy nemôže odchýliť. Vychádzajúc z uvedeného sa preto súd ostatnými požiadavkami žalovanej, uplatnenými v záverečnom návrhu, nezaoberal.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „odvolací súd“ a „krajský súd“), na odvolanie žalobcu a žalovanej, rozsudkom z 18. decembra 2019 sp. zn. 15Co/63/2017 rozhodol tak, že:

„I. Rozsudok Okresného súdu Bratislava V z 08. februára 2017 č. k. 11 C 44/2010-477, ktorým vo výroku I. rozhodol tak, že z vecí, ktoré mali žalobca a žalovaná v bezpodielovom spoluvlastníctve, pripadá do výlučného vlastníctva žalobcu:

- byt č. C. na X. p. bytového domu súp. č. XXXX na D. a spoluvlastnícky podiel 2771/678071 na spoločných častiach a zariadeniach domu, zapísaný na LV č. XXXX pre katastrálne územie W., obec U., okres U., vo všeobecnej hodnote 65.300 eur,
 - bytové zariadenie a vybavenie domácnosti tohto X-izbového bytu v celkovej hodnote 0 eur, určenej vzájomnou dohodou účastníkov,
 - pozemok o výmere 789 m² v obci F. parcela registra „C“ č. 178/23 - orná pôda, zapísaný na LV č. XXXX, pre katastrálne územie F., obec F., okres D., vo všeobecnej hodnote 28.700 eur,
- z vecí, ktoré mali žalobca a žalovaná v bezpodielovom spoluvlastníctve, pripadá do výlučného vlastníctva žalovanej:
- byt č. XX na X. p. bytového domu súp. č. XXXX na W. spolu so spoluvlastníckym podielom 347/10000 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, zapísaných na LV č. XXXX pre katastrálne územie R., obec U., okres U., vo všeobecnej hodnote 137.000 eur,
 - bytové zariadenie a zariadenie domácnosti tohto 4-izbového bytu v celkovej hodnote 0 eur, určenej vzájomnou dohodou účastníkov,
 - zostatok na bežnom účte č. ú. XXXXXXXXXXXX/XXXX v Y. v sume 571,24 eur bez povinnosti

výplaty podielu žalobcovi;

vo výroku II. tak, že uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie jeho podielu sumu 25.571,50 eur do 90 dní od právoplatnosti rozsudku;

vo výroku III. tak, že uložil stranám povinnosť zaplatiť štátu na účet Okresného súdu Bratislava V súdny poplatok 6.930 eur, každá strana sporu vo výške 3.465 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku;

vo výroku IV. tak, že žalobcovi vrátil prostredníctvom účtárne Okresného súdu Bratislava V nespotrebované preddavkové trovy dôkazov vo výške 213,50 eur, vedené na doklade o prijatí preddavku č. 8/8/2014;

vo výroku V. tak, že žalovanej vrátil prostredníctvom účtárne Okresného súdu Bratislava V nespotrebované preddavkové trovy dôkazov vo výške 213,50 eur, vedené na doklade o prijatí preddavku č. D 35-3/2016;

vo výroku VI. rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania,

p o t v r d z u j e .

II. Žiadna zo strán sporu n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.“

2.1. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu ani odvolaniu žalovanej nemožno priznať úspech. Žalovaná vo svojom odvolaní namietala predovšetkým skutočnosť, že súd prvej inštancie neakceptoval jej návrhy na vykonanie dôkazov potrebných pre rozhodnutie vo veci. Mala za to, že banky na žiadosť súdu prvej inštancie síce zaslali informácie, ale všetky neuviedli potrebné skutočnosti (s výnimkou Poštovej banky, a. s.). Neboli doložené podrobné pohyby na účtoch, výbery a zostatky. Súd prvej inštancie tiež odmietol vykonať dôkaz lustrovaním účtov tretích osôb. Konkrétne žalovaná uviedla účty na meno J. T. (matka žalobcu), a to č. účtu XXXXXXXX/XXXX s vkladom 3.800 eur a č. účtu XXXXXXXX/XXXX s vkladom 15.000 eur, na ktorých je žalobca disponentom, pričom namietala, ako J. T., ktorá bola na starobnom dôchodku od roku 1982 a nezdedila žiaden finančný majetok, mohla disponovať s takýmto majetkom. Dedil jedine H. T. (otec žalobcu), za ktoré finančné prostriedky kúpil záhradu v Y. a postavil chatu. Tiež namietala, že tým, že žalobca ju nikdy nedal na žiadny účet ako disponenta, nekonal voči nej čestne. Ďalej žiadala opätovne podrobne preveriť účet, na ktorý si žalobca dal presmerovať výplatu a tiež, aby žalobca predložil pracovné zmluvy a výpisy, na ktoré mu chodili príjmy zo zahraničných aktivít. Žalovaná poprela, že by viedli nadštandardný život, a preto mala za to, že nejaké úspory z manželstva zostať museli.

2.2. K uvedenému odvolací súd uviedol, že civilný proces je založený na princípe rovnosti a kontradiktórnosti. Rovnosť spočíva v takom procesnom postupe súdu, aby sa každej zo strán sporu umožnilo v rovnakej miere realizovať svoje procesné oprávnenia. To, či sporová strana svoje procesné oprávnenia aj reálne využije a v akej kvalite, už netvorí obsah princípu rovnosti sporových strán. Obsahom princípu kontradiktórnosti civilného sporového konania je existencia právne dvoch proti sebe stojacich sporových strán s kontradiktórnym záujmom na výsledku civilného procesu. Inak povedané, žalobca a žalovaný vyvíjajú procesnú aktivitu smerom k výsledku konania, ktorý by im bol na prospech. Odvolací súd má za to, že vykonanie ďalších dôkazov navrhnutých žalovanou (lustrácia účtov tretích osôb, opätovné podrobné lustrácie tých istých účtov) by bolo nehospodárne a mohlo by spôsobiť bezdôvodné prieťahy v konaní, no predovšetkým presahuje pojem vykonávania dôkazov smerom k vykonávaniu plošného vyšetrovania, navyše s neprijateľným zasahovaním do práv osôb, ktoré nie sú stranami sporu. Takýto postup súdu by negatívnym spôsobom zasiahol do rovnosti strán sporu a kontradiktórnosti procesu, preto má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď navrhnuté dôkazy nevykonal. Bolo povinnosťou žalovanej predkladať v konaní konkrétne relevantné dôkazy, ktoré je možné na pojednávaní priamo vykonať, majú právny význam a nemajú špekulatívnu povahu. Ak sa žalovaná domnievala, že žalobca ich spoločné úspory ešte pred rozvodom previedol na iné účty, mala tieto svoje úvahy riadnym spôsobom preukázať, čo sa jej však ani v konaní pred súdom prvej inštancie ani v odvolacom konaní nepodarilo, a to ani na úrovni indícií.

2.3. Žalovaná ďalej namietala, že súd prvej inštancie nevykonal správne dokazovanie výsluchom svedkov pani G. U. a Z. T., ktoré navrhla vypočuť žalovaná, ale z účasti na pojednávaní bola ospravedlnená z dôvodu úrazu. Podľa žalovanej svedkyňa Z. T. mala potvrdiť, že spolu mali založené sporenie pre mladých a svedkyňa G. U., že žalobca spolu s bratom už v roku 2000 niekoľkokrát

navštívili jej realitnú kanceláriu za účelom kúpy nehnuteľnosti. Napriek neprítomnosti žalovanej súd prvej inštancie svedkov vypočul a uviedol, že svedkovia k predmetu sporu nemajú čo povedať. Odvolací súd nepovažoval výsluchy týchto svedkov za relevantné pre rozhodnutie v danej veci. Skutočnosť, že sa žalobca s bratom informovali v realitnej kancelárii na kúpu nehnuteľnosti, je ničím nepodloženou špekuláciou žalovanej, podľa ktorej jej bývalý manžel spotreboval ich spoločné úspory len pre seba. Čo sa týka výsluchu druhej svedkyne, ktorá mala potvrdiť, že spolu so žalovanou mali sporenie pre mladých, súd prvej inštancie považoval, na základe uvedeného dôkazu, túto skutočnosť za preukázanú, avšak prikázaním drobného hnutel'ného majetku, tvoriaceho zariadenie 4-izbového bytu, do výlučného vlastníctva žalovanej mal za to, že je to pre vyrovnanie postačujúce.

2.4. V ďalšom žalovaná žiadala do vyrovnávacieho podielu započítať polovicu šrotovného z osobného motorového vozidla Škoda Felícia, navýšené splátky do fondu prevádzky údržby a opráv, ktoré platila sama, odkedy žalobca prestal prispievať, a ktoré boli navýšené rekonštrukciou bytového domu, poistenie, ktoré platila žalobcovi aj po rozvoze, ako aj osobný finančný majetok (sporenie pre mladých), ktoré vložila do ich spoločného majetku na začiatku ich spoločného manželstva. Na druhej strane žiadala, aby súd vo vyrovnávacom podiele nezohľadnil stavebný úver, ktorého zvyšok vo výške 8.143,29 eur zaplatil žalobca sám po rozvoze. K uvedenému odvolací súd uviedol nasledovné. Tzv. „šrotovné“ malo povahu štátom poskytnutého príspevku na kúpu vozidla a bez ďalšieho nie je samostatnou majetkovou hodnotou. Môže sa prejavíť iba pri prípadnom prejednávaní vzťahov k vozidlu, ktorého kúpna cena ním bola čiastočne uhrádzaná, čo nie je daný prípad. Naproti tomu vyplatenie zvyšku stavebného úveru sa priamo prenieslo do vzťahu spoluvlastníkov k nehnuteľnosti, ktorá bola pomocou úveru obstaraná, pretože išlo prenesenie o vyrovnanie zvyšku kúpnej ceny. Pokiaľ ide o poistenie, ktoré žalovaná uhrádzala žalobcovi aj po zániku manželstva, správne konštatoval súd prvej inštancie, že platby poistného neboli realizované za trvania manželstva zo spoločného majetku na osobné poistenie žalobcu (osobnú potrebu žalobcu), preto na takto získanú hodnotu nie je možné prihliadať z hľadiska zásad platných pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Pokiaľ ide o navýšené splátky do fondu údržby a opráv, išlo o náklady realizované zo spoločných prostriedkov, slúžiace na udržiavanie spoločného majetku, vynaložené so súhlasom oboch manželov a spotrebované počas manželstva. Z uvedeného dôvodu nemôže tvoriť predmet vyporiadania BSM. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku ako vecne a právne správny potvrdil.

2.5. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku. Keďže žalobca ani žalovaná nemali úspech v odvolacom konaní, odvolací súd ani jednej zo strán právo na náhradu trov konania nepriznal.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

3.1. Dovolateľka je názoru, že odvolací súd nesprávne zistil masu BSM, vykonal dôkazy - výsluchy G. U. a Z. T. na pojednávaní dňa 04.12.2003, ktoré prebiehalo bez účasti žalovanej z dôvodu práceneschopnosti. Tiež odvolací súd znemožnil žalovanej uskutočniť jej procesné práva na riadne zdôvodnenie rozhodnutia, jednak rozhodnutia súdu prvej inštancie, ako aj napadnutého rozhodnutia, z akého dôvodu nevykonal žalovanou navrhované dôkazy; na riadne zdôvodnenie, prečo výšku úspor, ktoré žalobca počas manželstva vybral bez súhlasu žalovanej z účtu patrili do BSM; na dostatočné a riadne zistenie skutkového stavu; na riadne právne posúdenie všetkých uplatnených nárokov po právnej stránke a posúdenie, či tvrdené skutočnosti nemožno podriaďovať pod hypotézu niektorej právnej normy; na ustanovenie znalca súdom; ako aj na riadne zdôvodnenie, prečo odvolací súd neprihliadal na ďalšie procesné vady.

3.2. Dovolateľka má za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnych otázok, ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené. Právnu otázkou, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola explicitne vyriešená je, že peňažné prostriedky tvoriace BSM môže každý z manželov vyberať z účtu a používať pre bežnú spotrebu, avšak pri vyporiadaní BSM

je potrebné prihladiť k sumám, ktoré boli vybrané z účtu, na ktorom boli uložené peňažné prostriedky a úspory patriace do BSM a následné bolo nakladanie s vybranými finančnými prostriedkami výlučne jedným manželom bez súhlasu, či vedomia druhého manžela. Tieto peňažné prostriedky a úspory patriace do BSM by mali byť zaradené do BSM a vyporiadané.

3.3. V dovolaní tiež uvádza, že každý z manželov má pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva právo požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Tým, že odvolací súd nezohľadňoval refundačný nárok žalovanej v dôsledku jej vnosu do BSM, odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu sp. zn. 7Cdo/288/2013, R 43/1974, 6Cdo/202/2010, 3Cdo/330/2006.

3.4. Dovolaiteľka navrhla, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a zaviazal žalobcu na úhradu trov konania v celom rozsahu. Zároveň navrhla, aby dovolací súd zaviazal žalobcu na úhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že oba sudy dali odpovede na všetky (nielen podstatné) argumenty a dôkazné návrhy sporových strán v konaní o vyporiadaní BSM. Podľa názoru žalobcu tak nebolo porušené právo žalovanej na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutie. Pokiaľ sa však žalovaná domnieva, že obsahom tohto práva je úspech jej argumentov v konaní alebo rozhodnutie súdov podľa jej predstáv, tak sa samozrejme mylí. V konaní o vyporiadaní BSM medzi sporovými stranami sa nepreukázalo, že by žalobca mŕňal spoločné peniaze na svoje osobné účely alebo inak ich odčerpával pre svoje účely, ale tieto použil pre potreby rodiny a zabezpečovania potrieb spoločnej domácnosti a spoločného majetku (napr. bod 25. rozhodnutia okresného súdu a body 16. a 19. rozhodnutia krajského súdu). Nie je preto dôvod, aby žalobca tieto peňažné prostriedky nahrádzal do masy BSM. Ani dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP je neprípustné, lebo dovolaiteľka nešpecifikovala, o akú otázku zásadného právneho významu sa jedná a neposkytla ani odpoveď na ňou položenú právnu otázku podľa § 432 ods. 2 CSP. Uvedená otázka nie je relevantná na účely tohto konania, lebo sa jedná výlučne o hypotetickú právnu otázku, ktorá nemá relevanciu v tejto veci. Z podaného dovolania je ďalej evidentné, že skutočným záujmom žalovanej je (neprípustná) zmena skutkového stavu konania o vyporiadaní BSM v konaní pred dovolacím súdom, v rozpore s tým, ako bol ustálený nižšími súdmi. Žalobca si dovoľuje poznamenať, že v zmysle § 443 CSP je dovolací súd viazaný skutkovým stavom zisteným odvolacím súdom. Žalovaný navrhol, aby dovolací súd v súlade s § 447 písm. f) CSP odmietol dovolanie ako neprípustné a priznal žalobcovi náhradu trov konania voči žalovanej.

5. Dovolaiteľka vo svojom následnom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu k dovolaniu uviedla, že žalobca nepoprel realizáciu výberov spoločných úspor, ako to tvrdila žalovaná. Sporné bolo len použitie a výška týchto prostriedkov. Dovolaiteľka navrhla, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a zaviazal žalobcu na úhradu trov konania v celom rozsahu. Zároveň navrhla, aby dovolací súd zaviazal žalobcu na úhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP nie je dôvodné a dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP nie je prípustné.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421

CSP.

8. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Žalovaná vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietala nepreskúmateľnosť a nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu.

10. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

11. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porovnaj I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či sp. zn. 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26., 5Cdo/57/2019, bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

12. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že sudy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vétrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

13. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu, riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

14. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

15. V konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

16. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľka namietala nedostatočnosť dôvodov odvolacieho rozhodnutia, pričom najmä poukazovala na riadne zdôvodnenie, prečo výšku úspor, ktoré žalobca počas manželstva vybral bez súhlasu žalovanej z účtu patrili do BSM, na dostatočné a riadne zistenie skutkového stavu, a na riadne právne posúdenie všetkých uplatnených nárokov.

17. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v spojení s odôvodnením dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu má podľa názoru odvolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd sa v odôvodnení stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie, rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Oba sudy nižšej inštancie v odôvodneniach svojich rozhodnutí podrobne popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, vysvetlili, ako ich skutkové tvrdenia a právne argumenty posúdili, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali, a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odvolací súd náležite zdôvodnil, že tzv. „šrotovné“ malo povahu štátom poskytnutého príspevku na kúpu vozidla a bez ďalšieho nie je samostatnou majetkovou hodnotou. Môže sa prejavíť iba pri prípadnom prejednávaní vzťahov k vozidlu, ktorého kúpna cena ním bola čiastočne uhrádzaná, čo nie je daný prípad. Naproti tomu vyplatenie zvyšku stavebného úveru sa priamo prenieslo do vzťahu spoluvlastníkov k nehnuteľnosti, ktorá bola pomocou úveru obstaraná, pretože išlo prenesenie o vyrovnanie zvyšku kúpnej ceny. Pokiaľ ide o poistenie, ktoré žalovaná uhrádzala žalobcovi aj po zániku manželstva, správne konštatoval súd prvej inštancie, že platby poistného neboli realizované za trvania manželstva zo spoločného majetku na osobné poistenie žalobcu (osobnú potrebu žalobcu), preto na takto získanú hodnotu nie je možné prihliadať z hľadiska zásad platných pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Pokiaľ ide o navýšené splátky do fondu údržby a opráv, išlo o náklady realizované zo spoločných prostriedkov, slúžiace na udržiavanie spoločného majetku, vynaložené so súhlasom oboch manželov a spotrebované počas manželstva. Z uvedeného dôvodu mal súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd názor, že nemohli tvoriť predmet

vyporiadania BSM.

17.1. V reakcii na dovolacie argumenty žalovanej dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Žalovaná preto neopodstatnene namieta, že jej odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

18. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalovaná sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožnila, a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasil a nestotožnil sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

19. Dovolateľka namietala aj nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, ako aj nesprávne vyhodnotenie a vykonanie niektorých vykonaných dôkazov. Najmä poukazovala na to, že nebola správne zistená masa BSM; súd vykonal dôkazy - výsluchy G. U. a Z. T., ktoré prebiehalo bez účasti žalovanej z dôvodu práceneschopnosti; na dostatočné a riadne zistenie skutkového stavu; na neustanovenie znalca súdom.

20. Dovolací súd k tejto námietke dovolateľky uvádza, že dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania (viď tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/99/2011, 2Cdo/141/2012, 3Cdo/212/2012, 4Cdo/125/2012, 5Cdo/251/2012, 6Cdo/36/2011 a 7Cdo/34/2011). Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti (čo v konečnom dôsledku môže viesť dokonca až k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale v zmysle už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu viď R 37/1993 a rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/219/2013, 3Cdo/888/2015, 4Cdo/34/2011, 5Cdo/149/2010, 6Cdo/134/2010, 6Cdo/60/2012, 7Cdo/86/2012 a 7Cdo/36/2011).

20.1. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré dovolateľka naznačuje v dovolaní, nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Súdna prax sa ustálila na názore, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania (viď R 42/1993, ale aj rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/85/2010, 1Cdo/18/2011, 3Cdo/268/2012, 4Cdo/314/2012, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/104/2010, 7Cdo/248/2012).

20.2. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani v zmysle novej právnej úpravy civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 01. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

20.3. Konanie odvolacieho súdu v prejednávanej veci však takéto vady nevykazuje. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, pričom podľa názoru dovolacieho súdu zistené skutkové závery odvolacieho súdu nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý (riadny) proces.

20.4. Odvolací súd zo skutkového zistenia mal preukázať, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo ustálené, že masu bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) tvorí X-izbový byt č. XX v bytovom dome súp. č. XXXX v U., X-izbový byt č. C. v bytovom dome súp. č. XXXX v U. a pozemok parc. č. 178/23 o výmere 789 m² - orná pôda v katastrálnom území F.. Drobný hnutel'ný majetok tvoriaci zariadenie a vybavenie oboch vyššie označených bytov strany sporu zhodne považovali za amortizovaný s nulovou reálnou zostatkovou hodnotou. Zo správ jednotlivých peňažných ústavov súd prvej inštancie ustálil peňažný majetok, ktorý patrí do masy BSM v sume 571,24 eur. Ani jeden z manželov nežiadal túto sumu zahrnúť do rozdeľovaného majetku. Platby poisťného z účtu žalovanej, na ktorých refundáciu si nárokovala žalovaná, od 02.04.2007 do 01.04.2008, súd prvej inštancie nepovažoval za náklady vynaložené na osobný majetok manžela, a na platby poisťného od 01.04.2009 do 14.04.2011 (t. j. po rozvode) nemožno prihliadať, pretože neboli realizované za trvania manželstva a nemôžu tak byť predmetom sporu o vyporiadanie BSM.

20.5. Žalovaná tiež namietala, že súd prvej inštancie neakceptoval jej návrhy na vykonanie dôkazov potrebných pre rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie tiež odmietol vykonať dôkaz lustrovaním účtov tretích osôb. Konkrétne žalovaná uviedla účty na meno J. T. (matka žalobcu), a to č. účtu XXXXXXXX/XXXX s vkladom 3.800 eur a č. účtu XXXXXXXX/XXXX s vkladom 15.000 eur, na ktorých je žalobca disponentom, pričom namietala, ako J. T., ktorá bola na starobnom dôchodku od roku 1982 a nezdedila žiadny finančný majetok, mohla disponovať s takýmto majetkom. Dedil jedine H. T. (otec žalobcu), za ktoré finančné prostriedky kúpil záhradu v Y. a postavil chatu. Tiež namietala, že tým, že žalobca ju nikdy nedal na žiadny účet ako disponenta, nekonal voči nej čestne. Ďalej žiadala opätovne podrobne preveriť účet, na ktorý si žalobca dal presmerovať výplatu a tiež, aby žalobca predložil pracovné zmluvy a výpisy, na ktoré mu chodili príjmy zo zahraničných aktivít. Vo väzbe na uvedené súdy konštatovali, že bolo povinnosťou žalovanej predkladať v konaní konkrétne relevantné dôkazy, ktoré je možné na pojednávaní priamo vykonať, majú právny význam a nemajú špekulatívnu povahu. Ak sa žalovaná domnievala, že žalobca ich spoločné úspory ešte pred rozvodom previedol na iné účty, mala tieto svoje úvahy riadnym spôsobom preukázať, čo sa jej však ani v konaní pred súdom prvej inštancie ani v odvolacom konaní nepodarilo, a to ani na úrovni indícií.

20.6. Čo sa týka nesprávneho vykonania dokazovania výsluchom svedkov pani G. U. a Z. T., ktoré navrhla vypočuť žalovaná, ale z účasti na pojednávaní bola ospravedlnená z dôvodu úrazu, súd prvej inštancie a odvolací súd vyhodnotili, že nepovažujú výsluchy týchto svedkov za relevantné pre rozhodnutie v danej veci, nakoľko svedkovia k predmetu sporu nemali čo povedať. Podľa žalovanej svedkyňa Z. T. mala potvrdiť, že spolu mali založené sporenie pre mladých a svedkyňa G. U., že žalobca už v roku 2000 niekoľkokrát s jeho bratom navštívil jej realitnú kanceláriu za účelom kúpy nehnuteľnosti. Čo sa týka výsluchu druhej svedkyne, ktorá mala potvrdiť, že spolu so žalovanou mali sporenie pre mladých, súd prvej inštancie považoval, na základe uvedeného dôkazu, túto skutočnosť za preukázanú, avšak prikázaním drobného hnutel'ného majetku, tvoriaceho zariadenie X-izbového bytu, do výlučného vlastníctva žalovanej mal za to, že je to pre vyrovnanie postačujúce. Súd prvej inštancie a

odvolací súd považoval opätovné opakovanie vykonania dôkazu na žiadosť žalovanej za nerelevantné a nadbytočné.

20.7. Samotná skutočnosť, že dovolateľka sa nestotožňuje so spôsobom vyhodnotenia týchto dôkazov, nemôže bez ďalšieho viesť k záveru, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne s a dožadovať ňou navrhovaného spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 98/97).

20.8. Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

21. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalovaná neopodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom jej znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

22. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje totiž dovolaciemu súdu posúdiť, či ide o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a či sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, či je táto otázka riešená dovolacím súdom rozdielne alebo nebola riešená. Zároveň musí byť v dovolaní podanom z tohto dôvodu aj konkrétne označené jeho rozdielne rozhodnutie alebo rozhodnutie, od ktorého sa odvolací súd odklonil, riešiace otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu alebo tvrdenie, že táto právna otázka nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená.

23. Dovolací súd si plne uvedomuje, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní dovolania uplatňoval prílišný formalizmus. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup majúci na zreteli, že ustanovenia CSP vyžadujú istú mieru formálneho a obsahového vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania. Ak však dovolanie aj po zameraní sa dovolacieho súdu na jeho obsah (§ 124 CSP) zostáva naďalej nejednoznačné alebo nejasné v tom, že z neho nemožno s istotou usúdiť, ktorú právne významnú otázku mal dovolateľ na mysli, je potrebné mať na zreteli, že právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v ustanoveniach CSP nedáva žiadny priestor pre uplatnenie domnienok alebo dedukcií dovolacieho súdu alebo jeho dohadov o tom, ktorú z viacerých právnych otázok riešených prvoinštančným a odvolacím súdom mal dovolateľ (jeho advokát) na mysli pri formulovaní dovolania.

24. Nevyhnutným predpokladom, aby dovolací súd mohol posúdiť prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP, je konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa odvolací súd riešil nesprávne. Najvyšší súd uvádza tiež to, že pokiaľ dovolateľ namieta nesprávnosť alebo nepodloženosť niektorých skutkových záverov súdov, neprípustne tým predkladá na dovolací prieskum skutkové, nie právne otázky. Dovolací súd je pritom viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

25. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

26. Dôvod prípustnosti dovolania (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP) proti rozhodnutiam odvolacieho súdu predpokladá, že danú právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil, a je tu preto daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Právna úprava dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená, a z tohto pohľadu rozhodnúť o prípustnosti dovolania. Dovolací súd o tom, že dovolanie je z tohto dôvodu

prípustné, nevydáva osobitné rozhodnutie, ale sám si posúdi túto otázku ako predbežnú a v prípade, že dospeje ku kladnému záveru, ide o prípustné dovolanie a dovolací súd bez ďalšieho preskúma napadnuté rozhodnutie a meritórne o ňom rozhodne. Predpokladom prípustnosti dovolania je dôsledné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom musí uviesť svoj názor na riešenie tejto právnej otázky (§ 393 ods. 2, 3 CSP). V konkrétnom prípade musí dovolateľ relevantne odôvodniť, že dovolanie je prípustné, pretože zásadná právna otázka nebola dovolacím súdom dosiaľ riešená, pričom dôvodom dovolania potom môže byť len otázka právneho posúdenia a spochybnenie jej vyriešenia zo strany odvolacieho súdu a ako aj odôvodnenie právneho záveru, ktorý zastáva dovolateľ (porovnaj Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, str. 1382).

27. Dovolaťka ako právne otázky v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP nastolila: „že peňažné prostriedky tvoriace BSM môže každý z manželov vyberať z účtu a používať pre bežnú spotrebu, avšak pri vyporiadaní BSM je potrebné prihliadnuť k sumám, ktoré boli vybrané z účtu, na ktorom boli uložené peňažné prostriedky a úspory patriace do BSM a následné bolo nakladanie s vybranými finančnými prostriedkami výlučne jedným manželom bez súhlasu, či vedomia druhého manžela. Tieto peňažné prostriedky a úspory patriace do BSM by mali byť zaradené do BSM a vyporiadané.“

28. V konkrétnom prípade by mala dovolateľka relevantne odôvodniť, že dovolanie je prípustné, pretože právna otázka nebola dovolacím súdom dosiaľ riešená, pričom dôvodom dovolania potom môže byť len otázka právneho posúdenia a spochybnenie jej vyriešenia zo strany odvolacieho súdu a ako aj odôvodnenie právneho záveru, ktorý zastáva dovolateľ (porovnaj Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, str. 1382).

28.1. V danom prípade však dovolateľkou nastolenú právnu otázku odvolací súd a rovnako tak súd prvej inštancie neriešili, nakoľko takto nastolenú otázku dovolateľka v konaní pred súdom prvej inštancie a rovnako tak pred odvolacím súdom relevantne nenamietala (resp. nenastolila). Daná otázka, na ktorú žalovaná upriamuje pozornosť v dovolaní, a z ktorej vyvodzujú svoje presvedčenie o prípustnosti dovolania v tejto časti, nebola odvolacím súdom riešená (odvolací súd ju nenastolil, nezaoberal sa ňou) a netvorila základ pre jeho právne posúdenie veci. Dovolaťka teda nevymedzila právnu otázku relevantnú z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

28.2. Dovolaťkou formulovaná otázka nemá teda charakter takej otázky, od vyriešenia ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Za tohto stavu ich riešenie nemá v preskúmvanej veci žiadne opodstatnenie. Dovolaťka dospeť preto k záveru, že nebol tak splnený jeden zo základných predpokladov prípustnosti dovolania vyplývajúci z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP.

29. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktoré zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej dovolací súd už určitú právnu otázku vyriešil, rozhodovanie jeho senátov sa ustálilo na zvolenom riešení tejto otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu“. Najvyšší súd k tomu v rozhodnutí sp. zn. 2Cdo/203/2016 (podobne tiež napríklad v rozhodnutiach sp. zn. 3Cdo/6/2017, 3Cdo/235/2016, 4Cdo/95/2017, 6Cdo/123/2017 a 7Cdo/140/2017) uviedol, že „v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť (a označením konkrétného stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, c) uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená“.

30. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP má osobitný význam korelačný vzťah medzi „právnou otázkou“ a „rozhodovacou praxou odvolacieho súdu“. Najvyšší súd už v niektorých rozhodnutiach uviedol, že „ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu vyjadrujú predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk

Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnil, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali“ (porovnaj napr. sp. zn. 3Cdo/6/2017, 3Cdo/158/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 6Cdo/21/2017 a tiež 6Cdo/129/2017). Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikátúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

31. Dovolaiteľka namietala odklon odvolacieho súdu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v otázke, že každý z manželov má pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva právo požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Tým, že odvolací súd nezohľadňoval refundačný nárok žalovanej v dôsledku jej vnosu do BSM, odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu sp. zn. 7Cdo/288/2013, R 43/1974, 6Cdo/202/2010, 3Cdo/330/2006.

32. Z rozhodnutia sp. zn. 7Cdo/288/2013 vyplýva, že refundačný nárok jedného z manželov vzniká okamihom, kedy došlo k vynaloženiu oddeleného majetku na majetok spoločný, tento nárok však voči druhému manželovi možno uplatniť až po zániku bezpodielového spoluvlastníctva. Základným právnym predpokladom na realizáciu refundačnej náhrady je investícia vlastného majetku, existencia vecí patriacej do bezpodielového spoluvlastníctva, na ktorú bola investícia vynaložená, a ktorá je predmetom vyporiadania (prikázania) v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva. Takáto vec musí existovať v čase zániku bezpodielového spoluvlastníka a tvoriť predmet vyporiadania.

33. V rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/202/2010 je uvedené, že nepochybne prínosom jedného z manželov do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, t. j. tým, čo tento manžel vynaložil na spoločný majetok, a čo má právo požadovať, aby mu zo spoločného majetku bolo uhradené, možno považovať nielen peniaze, ktorými prispel na zabezpečenie alebo zhodnotenie spoločnej veci, ale i hodnotu jeho majetku, ktorá bola použitá k rovnakému účelu. Výlučný členský podiel niektorého z manželov, ktorý použil na získanie iného družstevného bytu pre oboch manželov, predstavuje tiež majetok, ktorý bol vložený z oddeleného majetku manžela na spoločný majetok manželov.

34. Vnosy do spoločného majetku sa zásadne hradia vo výške, v akej boli počas trvania bezpodielového spoluvlastníctva skutočne vynaložené. Ak má vnos z oddeleného majetku podobu finančného plnenia, pri stanovení náhrady sa vychádza z výšky takto vynaloženej finančnej sumy (R 43/1974). Investície zo spoločného majetku do oddeleného majetku bezpodielového spoluvlastníka sa hradia vo výške (hodnote), v akej boli vynaložené. Táto investícia sa nevracia vo vyššej sume, než ako bola vynaložená; zhodnotenie oddeleného vlastníctva manžela nemá vplyv na výšku podielov na vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov (sp. zn. 3Cdo/330/2006).

35. Súd prvej inštancie a odvolací súd vychádzali z toho, že pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. V prejednávanej veci súd nezistili žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali, aby sa súd pri vyporiadaní odchýlil od zásady rovnosti podielov účastníkov na spoločnom majetku. Ustanovenie § 150 Občianskeho zákonníka rieši takú situáciu právom manžela požadovať, aby mu bolo nahradené, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok.

36. Odvolací súd ustálil, že tzv. „šrotovné“ malo povahu štátom poskytnutého príspevku na kúpu vozidla a bez ďalšieho nie je samostatnou majetkovou hodnotou. Môže sa prejavíť iba pri prípadnom prejednávaní vzťahov k vozidlu, ktorého kúpna cena ním bola čiastočne uhrádzaná, čo nie je daný prípad. Naproti tomu vyplatenie zvyšku stavebného úveru sa priamo prenieslo do vzťahu spoluvlastníkov

k nehnuteľnosti, ktorá bola pomocou úveru obstaraná, pretože išlo prenesenie o vyrovnanie zvyšku kúpnej ceny.

36.1. Odvolací súd teda ustálil, že čo sa týka majetku, ktorý žalobca a žalovaná vynaložili zo svojho osobného majetku získaného ešte pred uzavretím manželstva na spoločný majetok, žalobca si nárok na úhradu nenáročoval a čo sa týka žalovanej súd prvej inštancie mal za to, že ho dostatočne nekonkretizovala a prikázaním drobného hnutel'ného majetku tvoriaceho zariadenie bytu do jej výlučného vlastníctva bol jej nárok na úhradu uspokojený.

36.2. Z uvedeného teda vyplýva, že odvolací súd sa neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe, len vyhodnotil skutkové okolnosti odlišne od predstáv dovolateľky v zmysle vyrovnávania vyporiadania majetku.

37. So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že žalovaná v dovolaní nastolila takú otázku, ktorá kumulatívne nespĺňa znaky otázky uvedenej v tomto rozhodnutí najvyššieho súdu, resp. nenastolila otázku, ktorá by bola relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

38. Žalovaná tak nedôvodne namieta odklon od judikatúry najvyššieho súdu. Sama polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika prístupu odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a) CSP (porovnaj aj rozhodnutie sp. zn. 3Cdo/6/2017).

39. Dovolací súd preto uzatvára, že dovolateľkou formulované otázky nepredstavujú vymedzenie právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP, a preto dovolanie z týchto dôvodov ako neprípustné odmietol. Rovnako dovolateľka neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jej procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalovanej ako celok zamietol podľa § 448 CSP.

40. Žalobca bol v dovolacom konaní úspešný, preto mu dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

41. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.